

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Ujvidék második pályaudvara.

Ujvidék egyre fejlődő kereskedelmi és ipari empórium, — azt, az ezen kiváló tulajdonságaiért tőlünk irigylő szomszédos városok sem vitathatják el. Ujvidéket hatalmas kereskedelme, ipara és természeti fekvése Délmagyarország egyik legélénkebb városává avatják és Ujvidék élelmes lakossága, amely évről-évre örvendetesen gyarapszik, a lakosság amerikai szelleme, mindinkább biztosítják ezt a kiváló pozícióját.

Ma is egy örvendetes eseményről adhatunk olvasóinknak hírt. A tegnapi nap folyamán Ujvidék szab. kir. város főispánjához, mint a közigazgatási bizottság elnökéhez, leérkezett a 22490 III. szám alatt a Magyar Államvasutak jobbparti üzletvezetőségének azon hivatalos értesítése, hogy Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági, közigazgatási bizottságának 163/1911. szu. azon felterjesztése, amelyet Rehák Ferenc kir. táblabíró és társai kérelmére a kereskedelmi miniszterhez intézett és amelyben a futtaki uton levő vasuti keresztezésnél vasuti megállóhelyet kérelmez, — engedélyezte.

Eszerint rövid néhány héten belül Ujvidék egy új megállóhelylyel fog gyarapodni és pedig a futtaki országút mentén, a közkórház a Városi Artézi Jódos Gyógyfürdő, a szállótelepek és a tisztviselő telepek tövében. Hogy minden új vasuti megállóhely az illető város és terület élénkítéséhez vezet és a fejlődés legbiztosabb jele, ezt hosszasan vitatni nem szükséges, de hogy ez a megállóhely különösen nagy fontossággal bír, annak igazolására elegendőnek tartjuk rámutatni, hogy tavaly egymaga 900 idegen fürdővendég kereste fel az ujvidéki gyógyfürdőt, közben megnyitott az új városi közkórház, hol igen sok embernek sürgős teendője és dolga akad, ott a 700 telepes család lakóháza, ott bontakozik ki a maga pompás fekvésével az új tisztviselő-negyed és végül az impozáns szélességű Rákóczi Ferenc-ut, mintha csak predesztinálva volna arra, hogy a vasutról érkezők forgalmát bonyolítsa le.

Igaz, hogy ez a megállóhely egyelőre a kezdetnek megfelelőleg csak feltételes megállóhely lesz és ha valaki ott szállani akar, úgy azt előzetesen a vasut kalauzáznak bejelenteni köteles, de természetesen fejlődésével ez egy rendszeres megállóhelylyé, egy második pályaudvarrá fogja magát kinőni. Ha Bácsalmásnak lehet három megállóhelye, Bajának három megállóhelye, Bakonybáknak öt megállóhelye és Mátyás-

földnek ugyancsak öt, akkor Ujvidék örömmel üdvözölheti ezen második megállóhelyet, amely fejlődésének legnagyobb tanujele.

Hogy bennünket Ujvidék város főispánjától politikailag ég és föld választ is el, attól az igazságtól el nem zárkozhatunk, hogy Ujvidék város fejlődése érdekében minden képzelhető alkalmat megragad, hogy városunkat nagygyá, élénké tegye. Az új vasuti megállóhely is az ő nevéhez fűződik, az ő érdeme, amiért csak köszönettel és hálaival tartozunk.

Ez az új vasuti megállóhely a fejlődő Ujvidék egy új alapköve lesz.

Pártoljuk a magyar ipart!

Vásároljunk magyar árut!

Magyarok ébredjünk!

II.

Hatalmas magyar ipart kell teremteni komoly iparpártolással, még áldozatok árán is! Csak így kerülhetjük el a koldusbotot, csak így kisérelhetjük el a diadal száz ellenséggel küzdő iparunk titáni küzdelmét. De igazában ma már áldozatot sem kell hoznunk, mert igazunk egészben véve kiállja a kritikát. A külföld is elismeri, hogy megálljuk helyünket minden téren. A mohácsi vész előtt iparunk európai híru volt, csak 1526 óta nyomják el mesterségesen Ausztria kedvéért. Más ipar annyi évszázados küzdelemben régen elvérzett volna. A francia, angol, német ipar királyi, főúri, főpapi támogatással fejlődött hosszú időn át mai magaslatára, a németek a franciáktól hadisarcképen kapott 5000 millió frankot jórésztben ipari vállalatokba fektették. Az osztrák ipart III. Károly, Mária Terézia, II. József virágoztatta föl részben a lefoglalt szerzetesi vagyonból. Az osztrák ipar kedvéért léptették életbe a mi iparunkat megölő „elszigetelő vámrendszert”. Szóval, a külföldi ipart százféleképpen támogatták, míg a mienkkel senki sem törődött. Hol állna a magyar ipar ma, ha ez is annyi kedvezményben részesült volna? A mi iparunk igazán csak 1867 óta fejlődik, de azóta is a közös vámterület sorvasztja. Lehet-e ettől a 44 éves ipartól annyit követelni, mint az évszázados dédelgetett külfölditől? Közönségünk pedig ezt követeli, feledve, hogy az olyan lehetlenség, mintha az apa kis fiától férfiúi tapasztalatot kívánna.

És e 44 éves, a külföldtől sanyargatott, a közönségtől lenézett magyar ipar mégis csodát művelt. Az 1900. évi párisi világkiállításon a régi osztrák ipart messzire elhagyva, az ötödik helyre emelkedett s 1430 kitün-

tesben részesült. Hasonló sikert aratott a milánói világkiállításon. Több gyártmánya világhírű s mind Nyugaton, mind Keleten keresett cikkek. A magyar iparost a világ minden városában megbecsülik. Miért nem boldogul mégis? Mert a reklámhoz, az értékesítéshez még mindig nem ért, mert tőkésünk nem ipari vállalatokba fektetik pénzüket, mert fiainknak nem a javát, hanem a gyöngébbjét adjuk iparosnak s időképen, mert közönségünk nem támogatja. Való, iparosaink ellen is vannak jogos kifogások. De ne feledjük, hogy sokat kell küzdeniök az erős külföldi versenyyel, a szervezett munkások folytonos követeléseivel s társadalmunk oktalan közömbösségével. Nem dönthetjük el, ki a hibás: az iparos-e, vagy a vevő közönség, vagy mindakettő. Azt hisszük, teljes mértékben egyiknek sincs igaza, a mikor kölcsönösen gáncsolják egymást. Való, hogy közönségünk igazságtalan a hazai dolgok iránt, viszont iparosaink is előzékenyebbek, szótartóbbak, figyelmesebbek lehetnének. Bár mint van a dolog, az ellentéteket ki kell egyenlitenünk, mert létérdekünk, mert iparos és közönség egymás nélkül ép úgy meg nem lehet, mint a szülő gyermeke nélkül. Amiképpen az anya még rossz gyermekének is megbocsát: azonképen a közönségnek is szeretni kell a magyar ipart netalán gyarlóságával együtt is, egyszerűen azért, mert az övé, mert ettől függ egész jövője. Az egész világon heves gazdasági harc dül. Hogy iparunk el ne bukjak, mindnyájunknak óvnunk kell, mint a szépen fejlődő gyermeket a rá leselkedő bajoktól. A magyar ipar az egész magyar nemzeté; hogy a féltett kincsünket le ne győzzék, még a halálos ellenségnek is ki kell békülnie. Vallás-, párt-, nem-, körülömbőség nélkül védjük, óvjuk mindazt, a mi magyar! Csak így biztosíthatjuk jövőnk a népek élet-halálharcában!

Mi tehát teendő, hogy szegénységünket jómód, elégedettségünket béke s nyugalom váltsa fel? Első teendő, hogy a pártoskodást, idegenimádást, közömbösséget, szóval az ós „turáni átkot” egyetértő nemzeti sovínizmust, szóval: turáni áldással varázsoljuk Tanuljunk a történelemből, hogymást ne említsük, a mohácsi vész óta a külföldi, főképen az osztrák ipar többet ártott nekünk, mint a két legnagyobb katasztrófa: a mohai és mohácsi ütközet. E két helyen százezer magyar sem vérzett el, míg a külföldi ipar és Ausztria nyomása miatt 1 és fél millió kivándorló lelket vesztettünk, a milliárdokra rugó anyagi kárt nem is említve.

Lássuk be, hogy a csöndes elvérzés veszedelmesebb, mert rossz hatása lassan mutatkozik, mint a hirtelen lecsapó katasztrófa. Hazánk a katasztrófákat mindig kiheverte, mert utána bekövetkezett a jótékony jobbitó kijózanodás; de a hosszú tespedés, a gazdasági elmaradottság mindig sirját ásta. Ez utóbbit ma is erősen érezzük.

1. *Önálló vámterület nélkül is lehetünk nagyok, csak akarnunk kell, Csehország pl. politikai függetlenségét háromszor vesztette el (892, 1278, 1620) s a cseheket összetartásuk s iparuk mégis gazdaggá s politikailag is domináló faktorrá növelte. Amit a csehek a harcmezőn elvesztettek, megnyerték a kitartó munkában s egyetértésben. Sajnos, nálunk ez fordítva van. Amit őseink karddal szereztek, azt a turáni átokkal sujtott utódok már részben idegeneknek engedték át . . . Mentsük meg tehát mindazt, ami megmenthető.*

2. *Sorakozzék a Magyar Védő-Egyesület zászlaja alá minden magyar! Teremtsünk hatalmas iparpártolással hatalmas magyar ipart. Egyesületünk tizezernyi számát növeljük százazrekre; alakítsunk fiókokat minden városban, minden községben s Deák Ferencként ki-ki állítsa föl a vámsorompót a háza küszöbén.*

3. *A sajtó, az iskola, a hatóság s minden társadalmi egyesület hasonlóan cselekedjék. Ne divattá, ne szalmalánggá, hanem komoly cselekvéssé nemesítsük lelkesedésünket.*

4. *Tartsunk mindenhol alkalmi vásárokat, pl. karácsonyi, tavaszi vásárokat. Az „angol hét” mintájára március 15-étől kezdve léteítsünk „magyar hetet”. Ha az angolok szükségesnek tartják óriás iparuk érdekében is az „angol hét” megtartását, a mikor csakis angol cikkek kaphatók, mennyivel inkább szükséges a „magyar hét” a mi számunkra.*

5. *Használjuk föl a divatot is iparunk javára. Ha már a főrangú hölgytől kezdve az utolsó cselédleányig mindenki fényűző, legalább honi cikkekre költsek pénzüket, hogy a milliók külföldre ne vándoroljanak.*

6. *Legyünk sovinizta-magyarok! Legyünk büszkék mindarra, ami magyar. A világpolgárok hetvenkedő beszédeit torkoljuk le a történelemből vett példákkal. Lám Nagy Károly frank császár nem röstellette a durva frank ruházatot. Hogy jó példát mutasson, sohasem viselt külföldi öltözetet. Sovinizmus nélkül nincs haladás. A kis Románia is így teremtett jórészen kivándorló székelyeink révén román ipart. Vilmos német császár valóságos császári utazó.*

7. *Szervezkedjék a Magyar Védő-Egyesület egésze alatt az egész társadalom, még pedig községként. Minden faluban a pap, tanító, jegyző, mint a nép nevelője, hívja össze a népet s magyarázza meg az iparpártolás országos jelentőségét, aztán alakítsák meg a M. V. E. fiókjait. Nők, férfiak, tanulók, mind bevonandók a mozgalomba.*

8. *A magyar-török-balkán gazdasági összeköttetés eszméjét is tartsuk napirenden, mert iparunk egyetlen biztos piaca Keleten van. A társadalom a szakkörökkel egyetértve használja fel a jelen kedvező helyzetet: a török rokonságot, a jó földrajzi összeköttetést, mert mindez idővel a turáni népek gazdasági kapcsolatát mozdítja elő, amely óriási jelentőségű reánk, elszigetelt m-gyarokra nézve.*

* * *

Ha mindnyájan magyar cikket vásárolunk, 700 millióval s ha csak részben meghódítjuk a keleti piacokat, évi 3—400, összesen évi ezer millióval leszünk gazdagabbak, ellenkező esetben pár évtized múlva a gazdasági tönk szélére jutunk.

Válóutrá jutottunk. — Petőfi híres mondását az idő így alakította át:

*Koldusok legyünk, vagy gazdagok?
Ez a kérdés, választatok!*

Sassi Nagy Lajos.

Kolera

JÁRVÁNYOK, FERTŐZŐ

betegségek ellen a legbiztosabb óvszer a kristálytisza bakteriummentes, legegészségesebb és Magyarország legolcsóbb

á-s-v-á-n-y-v-i-z-e, az

Ujvidéki
Orient

ÁSVÁNYVIZ

Kapható mindenütt.

: Kérjük és igyuk :
m i n d e n f e l é.

HIREK.

Törvényhatósági közgyűlés. Vár. törvényhatóságunk ma csütörtök, június 22-én rendes havi közgyűlést tart.

Érdemrend feltűzése. Forster Géza vár. tanácsnoknak a Ferenc József renddel való dekorálása, mely egyszer már ki volt tűzve, de nevezett édesatyjának elhalálása miatt elmaradt, jövő vasárnap, június hó 25-én fog megtörténni.

Eljegyzés. Dr. Bruck Géza ügyvéd jegyet váltott Fuchs Riki urleánnyal, b. e. Fuchs Károly vállalkozó kedves és szeretetreméltó leányával.

Urnapiját a rókusi templomban e hó 18-án mult vasárnap ünnepelték meg s minthogy az idő igen kedvező volt, a körmenetet is meg lehetett tartani, még pedig az ájtatos hívek nagy számának részvétele mellett.

Az ujvidéki „Orient” ásványviz diadala. Minden ujvidékit büszkeséggel kell, hogy eltöltse az a tudat, hogy ismét szaporodott azon iparcikkeknek a száma, amely erős kivitelre számíthat. Nap-nap után hatalmasan megrakott társzekerek viszik az „Orient” jelzéssel ellátott ládákat, amelyek telve kitünő ásványvizünkkel le a Balkán felé, Belgrádba, Söfiába, Galacba, Ruscsukba, Bukarestbe jutnak. De nemcsak Balkán felé, hanem az ország minden részéből tömegesen érkeznek a rendelések, amelyek mellett az ujvidéki fogyasztás igazán eltörpül. Öszintén örvendünk, hogy ezen kezdő iparvállalatunk a kezdet nehézségeit leküzdve ilyen diadalmasan hódít magának teret.

A déli vasut és az ujvidéki városi ártézi Jódos gyógyfürdő. A cs. és kir. szabadalmazott Délivasut Társaság magyarországi igazgatósága e hó 20-án szerződést kötött a Városi Ártézi Jódos Gyógyfürdő igazgatóságával, mely szerint a Déli vasut mindazon hivatalnokait és alkalmazottait, akik csuzban, köszvényben, ischiásban, görvélyben, csontbántalmakban stb.-ben szenvednek, ez év július 1-től kezdődőleg az Ujvidéki Városi Jódos Gyógyfürdőbe utalják be és egyuttal a Lipik fürdővel eddig főnnállott szerződését az ujvidéki gyógyfürdővel kötött szerződés aláírása óta megszüntette.

Az ujvidéki polgári magyar Daloskör f. július hó 2-án a lövölde helyiségeiben nagyobb szabásu nyári mulatságot rendez, melynek műsora a következő: 1. Nyitány, játsza a katonazenekar. 2. Goll János: Udvozáló, férfikar. 3. Stojánovics Jenő: Szerenád, férfikar. (A „Turul” romai műsorából.) 4. Lányi Ernő: Boros Nándor férfikar. 5. Bellmann-Stojánovics Jenő: Táncdal férfikar. (A „Turul” romai műsorából.) 6. Hoppe Rezső, Népdal egyveleg férfikar. Az előadást tánc követi. — A multság iránt már most eleve városszerte igen élénk érdeklődés mutatkozik.

Az állami felső kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálat szóbeli része e hó 16. és 17-én volt. Az érettségizők száma 28 volt, ezek közül jelesen érett 2, jól érett 9, meg-

felelt 9, szeptember hóban javit 9. Ugyanezen napokon volt a női kereskedelmi tanfolyam vizsgálata. Mind a két vizsgálaton mint a vallás és közoktatásügyi miniszterium biztosa Neterda Modeszt, a keresk. miniszterium részéről pedig Stumpfoll Ede, temesvári ipari szakiskolai igazgató szerepelt.

Ezuttal mindjárt közöljük, hogy a női kereskedelmi tanfolyam a jövő tanévben is fenn fog állni és hogy téves a városban elterjedt hír, miszerint kétéves lesz, mert az ezentul is 1 évig fog tartani.

A gyermekbarátok egylete által hirdetett, de a rossz idő miatt kétszer is elhalasztott kerti ünnepély mult vasárnap tartatott meg a lövölde helyiségeiben, még pedig a kedvező szép idő következtében igen nagyszámu közönség részvételével. Az eredmény ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben kedvezőnek mondható s a közönségnek elég alkalma nyílt a szórakozások különböző nemeire, a jótékony célnak pedig tetemes összeg jutott.

Iparostanoncok jutalmazása. A kereskedelmi miniszter által iparostanoncok jutalmazására engedélyezett 100 kor. jutalomdíjból 25—25 koronát kapott: Roth Károly és Spalkó József a rajzban tett előmenetelért, Balázs Vince és Románovits Szlavkó pedig jó magaviselet és jeles előmenetelért.

Megkerült sikkasztó. Dénes Ferenc ügyvédi irnokot, aki tudvalevőleg főnöke: dr. Slezák Lajos orsz. képvis. kárára 1000 koronát sikkasztott s azután megszökött, Bécsben a rendőrség felismerie és letartóztatta.

Nimródok majálisa. Az ujvidéki vadásztársaság tagjai e hó 18-án tartották meg Urnapjáról elhalasztott majálisukat, mely annyira jól sikerült, hogy a jelen voltak egyhangulag kifejezték azon óhajukat, kívánatos, még egyszer mielőbb megismételni. Jóllehet a vendégek nem voltak kellőképp tájékoztatva, mégis körülbelül százan jelentek meg a kátyút melletti új erdőben, mely régóta nélkülözött futaki erdőt bőven pótolja és igen kellemes tartózkodási helyül szolgált. A délután folyamán golyólövészet is szórakoztatta a kedélyes társaságot, mely csak az esti órákban oszlott fel. A golyólövészet két versenyből állott s díjakkal volt összekötve. Az első versenyen (7 lövés) díjat nyert: I. Polit Ivica, II. Balla Tibor, III. Kocsis Pál csendőrfőhadnagy; a második versenyen (5 lövés) díjnyertes lón: Polit Ivica, II. Csuplics postatiszt, III. ifj. Zambauer Ágoston. A díjakat alkalmi beszéd kíséretében Kugler Ede, a vadásztársaság elnöke osztotta ki.

Halálozás. Bodnár Mihály futaki orvos e hó 19-én életének 70-ik évében meghalt. Az elhunytban Kulcsár Ferenc kir. telekkönyvvezető apósát gyászolja.

Tanulmányi kirándulás. A kir. kath magyar főgimnázium tanulói e hó 21-én a reg. fél 6 órai vonattal indultak el Dalmáciába és Boszniába tervezett utjukra s még az nap este Fiuméba érkeztek, honnan éji fél 11 órakor indultak hajón Szebenikoba. A 11 napra tervezett ut részletes programja a következő: jun. 22-én déli 12 órakor érkezés Szebenikoba. A dóm és vár megtekintése. Kocsin kirándulás a Kerka skardonai vizeséséhez. Este 6-21 p. indulás, vasuton Spalatóba érkezés 9-34 p. 23-án a muzeum, a dóm, Szalona, Dioklécián palotájának megtekintése. Kirándulás Klissza várába. Este 11-15 indulás hajón

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. **SCHULTES ÁGOST** Ssinye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-utca 8.

a kattarói öbölbe. 24-én Kattaróba érkezés délelőtt 11-20, indulás hajón 12-30, Gravosába érkezés délután 4-05; Ragusában a rektori palota és várfalak megtekintése. 25-én a domonkos és ferencendi zárda megtekintése, S. Giacomo, csónakon kirándulás Lakroma szigetére és az Ombla forrásához. 26-án délelőtt 9-35 indulás vasuton, Sarajevóba érkezés este 10-25. 27-én gyalog kirándulás a Trebevicre, a konak, a szövőtelep, városháza megtekintése. Vasuton kirándulás Ildizse fürdőbe és a Boszna forrásához. 28-án a dóm, Begova dzamija csarsija, muzeum megtekintése. Déli 12 indulás, vasuton Jajcába érkezés este 8-35. 29-én a Pliva vizesésének, a várnak, katakombáknak megtekintése. Délután 1 órakor kocsin indulás, a Verbász szorosán át Bánjalukába érkezés este 9 órakor. 30-án a mecset, dohánygyár, trapista-kolostor megtekintése. Délután 2 órakor kocsin indulás. Okucsániba érkezés este 9 órakor. július 1-én indulás éjjel 1-05 vasuton. Ujvidékre érkezés d. e. 10-28.

Zsablyai tagosítás. Berczeller Lipót és Szlavits Emil ujvidéki mérnökök elkészítették a zsablyai tagosítás, illetve kiosztás tervezetét, mely Wilmann János felülvizsgáló mérnök jelentése alapján hitelesítettén, Zsablya községhezátán közszemlére van kitéve. Az esetleg felmerülő panaszokat és felszólamlásokat Kállay Béla kir. táblabíró a községhezátán e hó 31-ig személyesen fogja átvenni szóbeli vagy írásbeli előterjesztések alapján.

Hat milliós kölcsön. Szabadka szab. kir. város részint régi tartozások konvertálása és rendezése céljából, részint vízvezeték és csatornázás, valamint iskolák építésének költségeire 6 millió kor. kölcsönt szándékszik felvenni a Magyar Földhitelintézetől, még pedig jelzálog-kölcsönt, mely előnyösebb és olcsóbb mint az u. n. községi kölcsön.

Érdekes vendég. Báró Braun Rudolf porosz testőrfőhadnagy, aki március 20-án indult meg Danzigból, hogy onnan egész Konstantinápolyig lóháton tegye meg foga-dásból ezt a hosszú utat, a mult héten Szabadka-Szenttamásról Ujvidékre érkezett, honnan rövid pihenés után Zimonyba folytatta utját.

A gőzgépezetők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden e hó 25-én d. e. 8 órakor a szegedi alsó szivattyutelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve, a m. kir. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körut, 61. küldendők be.

Damjanich-szobor Ó-Becsén. Az óbecsei magyar Népkör Kovács Ferenc plebános indítványára elhatározta, hogy a szerb születésű magyar nemzeti hős és dicsőült vértanú: Damjanich János tábornoknak — aki Óbecsén tartotta egyik főhadiszállását s akinek akkori lakását már is márványtábla díszíti — a város egyik legszebb pontján legalább is mellszobrot emeltet közadakozásból s ennek elérése végett országos mozgalmat indít.

Bácskai lovak győzelme. A jásznagykun-szolnokmegyei urkocsisok szövetsége nagy

táv- és ügetőversenyt rendezett a minap. A feladat az volt, hogy a benevezett akár egyes, akár kettes fogatoknak június 10-én kellett elindulniok Szolnokról Debrecenbe és másnap este 6 órára vissza kellett érkezni Szolnokra, ami 230 kilométer ut. Nyomban a megérkezés után még 7 kilom. versenypályát kellett megfutni gyorsügetésben. A versenyen 11 első-rangu gyorsügető fogat vett részt, közöttük id. Szemző István zombori nagybirtokos is, akinek két egyes fogata az I. és II. díjat (2500 és 1500 kor.) nyerte.

Végzetes játék. Varga Szilveszter 12 éves temerini iskolásfiu látogatóban volt Zsablyán egy földmivesnél, ahol Huszár András nevű 15 éves fiuval összekerült és játszott. Előke-ritettek egy régi revolvert s azt csettegtették. A töltött revolver elsült Varga kezében s a töltés a szemben álló Huszár Andrást úgy találta hasba, hogy menten összerogyott és 5 órai kínlás után meghalt.

A mozsarazás áldozata. Mozsor községben bucsut tartottak a napokban s a faluhelyeken még mindig szokásos mozsarazás is megvolt. A mozsarak töltésénél Jovánovits Sándor nevű legény is segédkezett, aki ahhoz nem értvén, ügyetlenül bánt a puskaporral és mikor a mozsárba töltött puskaport be akarta szorítani, az meggyuladt, arcát és szemét megégette és súlyos égési sebeket okozott.

A pécs-bátaszéki vasutat e hó 30-án adják át a közhasználatnak. Ezt megelőzőleg a műtanrendőri bejárást június 28-án ejtik meg.

A polgármesterek értekezlete. Brolly Ti-vadar, Pozsony polgármesterének értesítése szerint, a polgármesterek értekezletét a folyó évben Sopron város meghívására ott tartják és az értekezlet idejét szeptember hó 11-ében állapították meg. Az értekezleten résztvesz Ujvidék város polgármestere is.

Vége a forintnak. A pénzügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be új egy és kétkoronások veretéséről. Ebben a törvényjavaslatban tiltva van más, mint a korona értéknek használata ajánlatokban, számlákon, árjegyzékeken, hirdetményekben és egyéb, a nyilvánosság számára rendelt közleményekben, továbbá kirakatokban, üzlethelyiségekben, kiállításokban, vásárokon és más hasonló alkalmakkor forintot emlegetni nem szabad. E tilalom ellen vétők 200 kor. pénzbüntetéssel sujtatnak.

A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Jánoki Ákos ügyvédet Zsablya, dr. Wilmann Mátyás ügyvédet Hódság, dr. Bíró Aladár ügyvédet Baja, dr. Bölits József ügyvédet Szabadka székhelylyel az ügyvédek lajstromába iktatta, továbbá hogy dr. Billitz Hugó szabadkai ügyvédet lemondása folytán, dr. Révész Ernő szabadkai ügyvédet pedig elhalálozása folytán az ügyvédek lajstromából törölte; dr. Billitz Hugó az irodájához tartozott iratokat dr. Singer Simon szabadkai ügyvédnek adta át; dr. Révész Ernő szabadkai ügyvéd irodája részére gondnokká dr. Salamon Frigyes szabadkai ügyvédet rendelte ki.

Pöstyén-fürdő rekordja. Évek sora óta látjuk Pöstyén-fürdő fokozatos fejlődését, amde az idei hatalmas szaporulat ezen szüntelen emelkedése mellett is meglepő. Jóleső érzéssel regisztráljuk, hogy akad hazai fürdő, melyet az idény kezdetén már több mint 6500 beteg keres fel. A fürdőzők soraiban ezuttal először szerepelnek tekintélyes arányú számmal a távoli külföld — Amerika, Anglia, Dánia stb. — csuzos, köszvényes betegek, aminek magyarázata abban rejlik, hogy az utóbbi időben Pöstyén iszapját a külföldre is nagy mértékben exportálják és ezáltal mind szélesebb rétegekben válik ismertté a magyar földnek eme esodás hatású terméke.

Számtalan orvos úgy a bel mint a külföldön saját gyermekét táplálja a már majdnem egy félszázal óta a legjobban bevált tápszerrel, a Nestlé-féle gyermekliszttel, mely tiszta leszedetlen alpesi tejet tartalmaz. Hogy mindenkinek alkalma legyen, ezen készítményt kipróbálni, a Nestlé-társaság, Wien, I., Biberstrasse 11, e lap olvasóinak ingyen küld mintadobozokat és érdekes orvosi röpiratokat „a gyermeknevelésről”. Az eredeti dobozok, melyek a gyermeknek körülbelül 25 étkezésre elegendők, minden gyógyszertárban és drógeriában kaphatók 1 korona 80 fillérért dobozonként. Óva intünk utánzatoktól, különösen a cacao és mézphosphát tartalmu tápszerektől, amennyiben tudvalevő dolog, hogy azok székrekedést okoznak.

A víz, mint a **gyomor- és bélbetegségek** ovószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegnek legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után a boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsirus ételek emésztését gátolja. A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiköszörölni. Erre azonban a víznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra a

MOHAI ÁGNES-FORRÁS

a legelső sorban felel meg, mert nemcsak

kitünő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai ÁGNES-vizet különösen olcsón szerezhetik be. (1-5.)

Szeretem a tavaszt és az enyhe szellőt

☐ de sajnos oly kevéssé vagyok megedzve, ☐ hogy alig merek este szabadba kimenni, ☐ nem hogy leülni mernék. — Ugy? Akkor ☐ ön bizonyosan nem próbált még Fáy-féle ☐ valódi sodeni ásványpasztillát szedni. Ha ☐ használni fogja, alig kell tartania a meg- ☐ hülés veszedelmétől. Vegyen egy dobozzal ☐ 1 kor. 25 fillérért, bármely a szakmába ☐ vágó üzletben. De kérje határozottan Fáy ☐ valódi sodenijét.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére W Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, VI Grosse Neugasse 17

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptalajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Nyílt tér.*)

Ujvidék mélyen tisztelt közönségéhez!

A midőn szerencsém van becses tudomásukra hozni, hogy Grand Hotel-hez címzett üzletemet, utódom Kovács József urnak eladtam, kérem: méltóztásuk irántam tanusított szives jóindulatukat és pártfogásukat utódomra is átruházni.

Kiváló tisztelettel

Récsei Gusztáv.

Ujvidék n. é. közönségének szives tudomására hozom, hogy elődömtől Récsei Gusztáv szállodás uralól a Grand Hotel bérletét megvettem és ezentul személyes vezetésem alatt a n. é. közönség legteljesebb meglegedésére fogom a közönség igényeit kielégíteni iparkodni. Egyben meghívom városunk közönségét az e hó 22-én csütörtökön katonahangversennyel egybekapcsolt ünnepélyes megnyitási estélyre.

Tisztelettel kérem közönségünk szives támogatását és bizalmát, amelyet

egész igyekezettel fogok kiérdemelni akarni.

Kiváló tisztelettel

*Kovács József
szállodás.*

Borszéki
GYÖGYES ÜDITŐVIZ.

**A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!**

Angolkór és vérszegénység ellen
páratlan gyógyszer.

Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között. Kapható Petrovics és Popovics fűszerüzletében Telefon 151.

Kiadó.

A Menráth-ház I. emeletén 3 utcai, 2 udvari, valamint fürdőszobából és mellék-helyiségekből álló lakás.

Bővebb felvilágosítás kapható Ernst János és Róth cégnél.

Házelandás.

A Batthyány-utca 7. számú ház a hozzá tartozó nagy kerttel és udvarral, szabad kézből előnyös föltételek mellett eladó.

Bővebbet ugypnott, Paja Peics ház-talajdonosnál. 2-3

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker süteppora á 12 f. élesztő pótlásául szolgál, melylyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora á 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra á 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanilliazására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csövek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Hirdetések

olcsón számítva felvételnek

a „Határör” kiadóhivatalában

és

Friedmann Sándor nyomdájában.